

LOAvisen

Orientering til alle med interesse for det gode skib LOA af Aalborg - udgivet af LOA og støtteforeningen LOAs Venner

Travle TSR15-dage forude

LOA har mange ekstra travle dage forude - i første omgang i forbindelse med sejladsen op til Norge, derefter deltagelse i sidste ben af The Tall Ships Race 2015 (TSR15) og ikke at forglemme med arrangementer på dæk under TSR15-opholdet i Aalborg 1.-4. august 2015.

LOA har 32 m/k om bord, når skibet sejler fra Kristiansand til Aalborg. Der er flere ganske nye ansigter blandt deltagerne - eksempelvis seks unge trainees, som Aalborg Kommune sender ud på denne sejlads. På dette togt udgøres besætningen af skipper Anders Rieck Sørensen, 1. styrmand Henrik Leth, 2. styrmand Jeppe Nellemann, maskinchef Jens Rix Jørgensen, maskinmester Ib Nygaard-Pedersen og hovmester Cilia Nielson, mens båds mændene er Louise Marie Agger Hansen, Steffen Autzen, Simon Jakobsen og Simon Kristian Stevns.

Der er ikke just ro på LOA, når TSR15 besøger skibets hjemhavn. Alle dage vil der være betydelig travlhed om bord – dels fordi skibet fungerer som livligt hjem for de 32 deltagere, dels fordi LOA lægger dæk til en lang række arrangementer. Endelig er der også flere perioder med åbent skib, hvor TSR15-gæsterne kan komme om bord og se nærmere på skibet.

Fire enestående dage

TSR15 i Aalborg er afslutningen på de tre ganske særlige år 2013, 2014 og 2015: For to år siden var det Aarhus, der var dansk vært, sidste sommer var det Esbjergs tur til at modtage den internationale sejlskibsflåde – og ganske snart er Aalborg, der får besøg af skibene. Det er hidtil eneste gang der har været dansk værtshavn tre år i træk.

For Aalborgs vedkommende er der tale om det fjerde værtsskab, så byen har om nogen cementeret den position, den indtager i relation til verdens største arrangement af sin art.

“De senere år har vi set, at der typisk deltager 80-100 skibe i årets race og mange af dem er blandt verdens største sejlførende skibe. Der er virkelig spektakulære oplevelser i vente for Aalborg i løbet af de fire enestående dage – og ikke at forglemme for de hundredetusindvis af mennesker, der vælger at tilbringe en eller flere dage i byen”, siger Jesper Kramp Amholt, der er formand for Danish Sail Training Association (DSTA).

DSTA – foreningen for de danske skole- og øvelsesskibe – er den danske del af den internationale organisation, der ejer og driver The Tall Ships Races, et arrangement, der siden 1956 hver sommer har samlet skole- og øvelsesskibe til venskabelig kappestrid i europæisk farvand.

“Vores engagement i The Tall Ships Races skal nok så meget ses fra søsiden, for vi er sat i verden for at støtte danske sejlførende skole- og øvelsesskibe, der beskæftiger sig med unges oplæring til søs, for at give unge danske mulighed for at møde unge fra andre nationer i venskabelig kappestrid og andet samvær i forbindelse med oplæring til søs og for at bidrage til at udvikle venskab og forståelse på tværs af politiske og kulturelle skel. Der findes ikke noget dækkende dansk ord for det, vi beskæftiger os med. Derfor bruger vi oftest begrebet ‘sail training’. Ikke for at være smarte, men fordi det dækker. På dansk er det læring til søs – men ikke kun det. Det er dannelse til søs – men ikke kun det. Og det er for nogle egentlig uddannelse til søs – men ikke kun det. Uanset ordvalget handler det om sikre, at unge får enestående oplevelser til søs, som er med til at forme dem som helstøbte deltagere i et samfund bygget for demokratiske værdier”, pointerer DSTA-formanden.

Stadig flere bakker om op LOA

Tall Ship Aalborg Fonden - LOAs ejer og reder - kan glæde sig over, at der fortsat er fonde og virksomheder, der mener, at det er værd at bakke op om skibet og dets aktiviteter.

Konkret er det blandt andet kommet til udtryk gennem Sparekassen Vendsyssels treårige sponsorat af LOA - på billedet besejlet af direktør Jan Skov (th.) og projektkoordinator Leif Ervolder.

LOA har også fået ny hovedsponsor, idet Aalborg Havn for foreløbig en étårig periode har overtaget det største sponsorat af skibet. Tidligere var det Spar Nord, der var LOAs hovedsponsor - og banken er fortsat at finde blandt skibets trofaste støtter.

Vi vender i kommende numre af LOAvisen tilbage til en nærmere beskrivelse af de to nye sponsorater.

Ansigtssløftning af LOA Værft

De frivillige har den seneste tid været i gang med at gennemføre en tiltrængt ansigtssløftning af LOA Værft og sidste del af arbejdet vil være afsluttet i tide til TSR15.

Facaden vil blandt andet fremstå i den velkendte LOA-blå og den vil efter oplæg fra Ole Ubbesen blive udsmykket, så det er ganske tydeligt, at det er her, LOA Værft hører til.

Før kolleger - nu kammerater

Det koster både mange penge og meget arbejde at holde et gammelt sejlskib flydende, så det er helt unikt, at LOA bag sig har omkring 70 seniorer, som to gange om ugen arbejder frivilligt med at vedligeholde skibet.

Der snakkes meget på LOA Værft hver tirsdag og torsdag formiddag, der drikkes meget kaffe, der hygges, men der knokles også med at holde LOA ship-shape i ordets egentlige betydning.

Der kommer hele tiden nye folk til i værtsgruppen, og to af de nye er Finn Olsen Lund og John Larsen, begge fra Aalborg.

Finn Olsen Lund er 65 år og har en fortid som elektronikmekaniker i Flyvevåbnet og IT-medarbejder hos Telenor. Han fortæller:

“Jeg har kendt lidt til LOA på forhånd, og hun var et oplagt valg, når man gerne vil fylde sit liv med et godt og fornuftigt indhold. Fællesskabet og det sociale betyder meget for mig – før havde jeg kolleger, nu har jeg kammerater, og det er en rigtig god fornemmelse.”

Udover at have sin gang på værftet, har Finn Olsen Lund meldt sig ind i LOA Sailing Team, så han har også tænkt sig at sejle med den gamle barkentine.

Det sociale element er 62-årige John Larsen helt enig i vigtigheden af:

“Og så er det afgørende, at skibet er ude at sejle med en masse unge mennesker hvert år. Uden det giver det ikke mening, at vi går og arbejder her på værftet.”

John Larsen har tidligere leget med gamle træskibe gennem venner, og det betyder meget for ham, at der bevares viden og kendskab til vores maritime fortid:

“Og så er det jo alletiders undskyldning for også at komme ud at sejle en gang imellem.”

(Tekst og fotos: Lars Engelbrecht Rohde)

Internationalt sommertogt

LOA har endnu en gang - og atter med stor succes - været hjemsted for udvekslingsstudenter fra det meste af verden i forbindelse med et Rotary-togt. 39 studerende fra Asien, Sydamerika, USA, Canada og Australien var med på togtet, der bragte dem til blandt andet Livø, Lemvig, Agger, Struer, Thisted og Aalborg.

Det er Rotary, der står bag sejladsen sammen med LOA, og udvekslingsstudenterne blev i de forskellige Limfjordsbyer modtaget af de lokale Rotary-afdelinger. Interessen for at deltage i sejladsen er efterhånden blevet så stor, at også Jens Krogh deltog i årets Rotary-togt.

“Nogle af udvekslingsstudenterne er lige kommet hertil, mens andre er ved at afslutte deres ophold, og det er vigtigt for os, at de får en god oplevelse, lærer noget om fællesskab og får et førstehåndsindtryk af vores kulturarv”, siger Bent Laier fra Nibe Rotary Klub.

Aktuel sejladsplan

I kølvandet på TSR15 vil LOA efter den aktuelle plan blandt andet gennemføre disse sejlads:

- ♦ 7.-9. august: **Weekendsejlads** (vind og vejr afgør kursen)
- ♦ 13.-16. august: **Tordenskiolddagene** (Aalborg-Göteborg-Aalborg)
- ♦ 21.-23. august: **Weekendsejlads** (vind og vejr afgør kursen)
- ♦ 7.-13. september: **Limfjorden Rundt** (Aalborg-Løgstør-Thisted-Nykøbing M.-Fur-Skive-Aalborg)
- ♦ 14.-18. og 21.-25. september: **UngAalborg** (Limfjorden)
- ♦ 1.-4. oktober: **Skutträff** (Aalborg-Tjörn-Aalborg)

Der er desuden planlagt flere aften-/træningssejlads. Se mere på www.loa.dk under “Sejlads- og Arrangementsplan”, hvor tilmelding også sker.

Mød fondens bestyrelse

LOA ejes af Tall Ship Aalborg Fonden, der ledes af en bestyrelse på fem personer:

- ♦ **Udpeget af Aalborg Kommune:** Administrerende direktør Claus Holstein, Aalborg Havn (formand) og havnekaptajn Claus Rosenbeck, Aalborg Havn
- ♦ **Udpeget af FDF Aalborg Søkreds:** Direktør Kurt Bennetsen, Spar Nord Nørresundby og Helge Søgaard, tidligere direktør for VisitAalborg
- ♦ **Repræsentant for de maritime uddannelser:** Kaptajn Kurt Andersen, Skoleskibet Danmark

Desuden kan disse personer deltage som observatører til bestyrelsens møder: Projektkoordinator Leif Ervolder, Bo Essenbæk (repræsentant for de frivillige på LOA/LOA Værft),

Kristian Ebdrup (repræsentant for de frivillige på LOA/LOA Værft) og Steen Bjerre (repræsentant for Danish Sail Training Association).

LOA og det maritime Aalborg

I LOAvisen #4 skrev borgmester Thomas Kastrup-Larsen om LOAs betydning for Aalborg. Med TSR15 lige om hjørnet giver det god mening at gentage et centralt uddrag af borgmesterens indlæg:

“Entusiaster i FDF Aalborg Søkrede tog i begyndelsen af 1970’erne initiativ til restaureringen af Jens Krogh, der indtil dags dato på fornemmeste vis har repræsenteret Aalborg, Nordjylland og Danmark i forbindelse med de internationale sejladsere for skole- og øvelsesskibe. Og i 2001 opstod der omkring skroget af det tremastede skib LOA en ny kreds af særdeles engagerede mennesker, som i løbet af fire-fem år fik etableret et værft, bragte LOA til ny værdighed og i 2009 for første gang præsenterede skibet som deltager i The Tall Ships Race.

Folkene bag LOA-projektet formåede at indsamle millioner i kontanter fra en lang række lokale, regionale, nationale og internationale bidragydere, ligesom man havde held til at skaffe produkter og tjenesteydelser, der på forskellig vis kunne indgå i restaureringen af skibet. Det lykkedes dog ikke af egen drift at nå helt i mål, og derfor besluttede vi i Aalborg Byråd at støtte projektet ved blandt andet at give støtte til driften af skibet. Den rolle har vi påtaget os med glæde, for LOA er - sammen med Jens Krogh - en fornem eksponent for Aalborgs maritime historie og arv. En central del af det maritime Aalborg, som vi ikke vil undvære.”

(Billedet har vi lånt på borgmesterens Facebook-side - det stammer fra hans wakeboard-tur med den amerikanske ambassadør Rufus Gifford i Østre Havn i Aalborg)

LOA Sailing Team behøver dig

LOA Sailing Team er en forening for alle, der ønsker at sejle med LOA. Det er et krav, at man er medlem af foreningen, hvis man skal kunne sejle med LOA, for skibet må ifølge Søfartsstyrelsens regler kun sejle med egne medlemmer. Medlemskab koster beskedne 250 kr. pr. kalenderår - og som betalende medlem af

LOA Sailing Team kan man tilmelde sig alle de sejlads, man har mod på. Om man kommer med, afhænger selvsagt af efterspørgslen på den pågældende sejlads - men som medlem af LOA Sailing Team er i al fald man godt på vej.

Er du ikke allerede medlem, kan du på www.loa.dk under menupunktet 'LOA Sailing Team' se, hvordan du melder dig ind. Har du spørgsmål til indmeldelse eller til dit nuværende medlemskab, er du altid velkommen til at kontakte projektkoordinator Leif Ervolder på le@loa.dk.

UngAalborg sejler med LOA

LOA ændrer for et par uger i efteråret status fra øvelsesskib til dannelsesskib. Og dog, for i virkeligheden er det to sider af samme sag. Når man sejler på et gammelt sejlaskib med alt, hvad det indebærer af tolerance, samarbejdsevne, udfordringer og oplevelser, kommer den personlige udvikling - og dannelse - helt af sig selv. Det er man meget bevidst om hos Ung Aalborg, og derfor har ungdomsskolen aftalt et samarbejde med LOA.

I to uger i september sejles der togter på Limfjorden med to gange 25 elever fra ungdomsskolen og UngAalborg Uddannelsescenter, og det er allerede nu planen at sejle fire-fem tilsvarende togter næste år. I forbindelse med indgåelse af aftalen om samarbejdet siger ungdomsskoleinspektør Ole Schøler:

“Dannelse er en livslang proces, hvor man ved at være sammen med andre får erfaringer og nyt perspektiv, og så er et skib unikt, fordi man ikke bare kan stå af, når man vil. Det giver kompetencer til at klare sig i den virkelige verden”.

Det er vigtigt for LOA at være synlig i lokalsamfundet, og ved at indgå samarbejdet med Aalborg Ungdomsskole kan vi betale noget af det tilbage, som skibet har fået af byen.

Fra LOAs historiebog

Kort efter færdiggørelsen solgte skibsbygger Sophus Weber LOA (der dengang hed Aphrodite) til en reder i Marstal, R.H. Østermann. Jens Thidemann, der er museumsinspektør hos Nordjyllands Kystmuseum og om nogen har studeret LOAs historie, fortæller om de første år som fragtskib:

“Skibet blev sat ind i farten på Newfoundland, der var en af de sidste ruter, der var rentabel for de traditionelle sejlaskibe. I

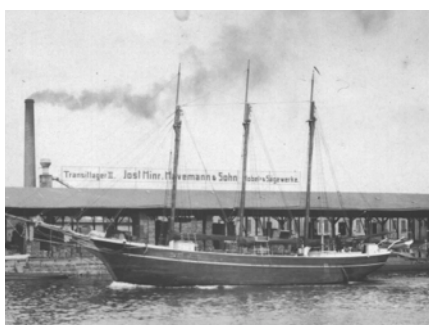

1920'erne var dampskibsfarten ved at få overtaget på langt de fleste ruter og fragter, og sejskibene blev trængt ud, eller blev omriggede, motoriserede og indsat på den mindre indlandsfart.

Den primære last på Newfoundland-ruten var tørret saltet fisk, der skulle fragtes fra Newfoundland til Middelhavslandene, Spanien og Portugal. Undervejs kunne man være heldig at få anden last med – træ til Island eller salt retur fra Middelhavslandene til Newfoundland – ellers måtte man sejle med ballast og altså uden indtjening. På Newfoundland samlede skonnerterne last op på de mange små fiskepladser. Det var ikke altid, at skibet kunne blive fyldt på én plads, og det måtte derfor gå videre til den næste. Det kunne tage op til en måned inden et skib var fuldt lastet.

På mange af de små fiskepladser var der ingen egentlige havne, måske en mole eller en bro. Men det var netop disse forhold, der gjorde, at ruten langt op i tiden vedblev at være forbeholdt sejskibene og ikke fik den samme konkurrence fra dampskibene. Det var simpelthen for dyrt at have et dampskib til at ligge over i så mange dage og vente på last eller at sejle mellem havnene for at tage små laster ombord. Endelig var havneforholdene på de små fiskepladser slet ikke udbyggede til at modtage dampskibe, der stillede langt større krav til havneanlæg end sejskibene, både med hensyn til kajplads og dybdegang. De langt større skibe havde også større behov med hensyn til bunkring af kul og vand.

I 1920'erne og 30'erne var de sidste sejskibe ved at være trængte. Motorskibene trængte sig ind på de traditionelle sejskibruter. Geografisk var sejskibene på Newfoundland-farten også trængt ud i en afkrog i det nordvestligste hjørne af Atlanterhavet. Turen, der efter man havde rundet Skagen, gik over Island til Newfoundland, var en barsk og hård tur. Der er mange af de danske skonnerter, der aldrig nåede hjem igen. LOA havde to søsterskibe fra Webers værft, og deres skæbne giver et billede af den farlige sejlads: Centaurus (1919) forsvandt sporløst i Nordatlanten i 1923, Bastian (1920) blev efter en grundstødning ved Newfoundland kondemneret, hvilket vil sige, at den blev erklæret så ødelagt efter strandingen, at en reparation ikke kunne svare sig. Kun LOA nåede hel hjem.

Nordatlanten var et barsk farvand at besejle, navnlig når man nåede hen sidst på sæsonen og efterårsstormene satte ind. Havde man ventet længe på den sidste last på Newfoundland, kunne man komme hen mod vinter, før man kunne begive sig af sted. En af de største farer ved at sejle i Nordatlanten var isbjergene.

De garvede søfolk kunne sejle deres skibe og ride hårde storme af, men et isbjerg, der pludselig dukkede op af disen eller nattemørket, kunne få fatale følger. Det er højest sandsynligt, at det er sådan de mange skibe, der er sporløst forsvundet i Nordatlanten, har fundet deres skæbne. I vinteren 1925-26 forsvandt fem skibe alene fra Marstal i Nordatlanten. Ufarligt var frostvejret heller ikke, når skibene blev overisede og tyngede under isens vægt og risikerede slagside. At det har været hårde vilkår at være sømand i Danmarks sidste sejlskibsflåde, kan der ikke herske nogen tvivl om.

I 1931 blev skibet solgt til skibsreder C.H. Groth – stadig hjemskrevet i Marstal, men nu under navnet Johanne. Ved denne lejlighed blev den første motor installeret, en 98 HK Vølund, og det er sandsynligvis også her riggen ændres fra den karakteristiske Virginiarig til den mere traditionelle skonnertrig.

Farten på Newfoundland var ved at ebbe ud, og det mest almindelige område for Marstal-skonnerterne var nu Nord- og Østersøen. Der blev hovedsageligt sejlet med træ fra Norge til England og kul retur eller korn og træ fra Finland eller Sverige. Efterhånden blev den hjemlige transport af korn og foderstoffer også betydelig, og senere ikke mindst cement.”

Følg LOA på Facebook

Husk at du kan følge LOA - både hvad angår sejlads og aktiviteter på LOA Værft - på Facebook. Det er der aktuelt næsten 1.200, der gør. Er du ikke allerede en af dem, er du mere end velkommen til at besøge LOA på www.facebook.com/loaaalborg og trykke 'synes godt om'. Det vil LOA ganske bestemt synes godt om :)

Input til LOAvisen er velkomne

Har du emner til kommende udgaver af LOAvisen? Så skriv trygt til projektkoordinator Leif Ervolder på le@loa.dk eller snak med ham på LOA Værft.

—ooOoo—

LOAvisen er det officielle organ for LOA-projektet og udgives af Tall Ship Aalborg Fonden og LOAs Venner i fællesskab. I 2015 forventes LOAvisen udsendt fire gange (april, juli, oktober og november/december).